

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy: 624.2

Szerző: Borsody Bevillaqua Béla

Idő: 4 1955.

Személy:

Helyszám:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Term. és Társad.
1955. III.

1385 — All. Karpinszky-nvomda. Vii

A láncoshidak és a rácsoshidak

Figyeljük meg a budapesti hidakat. Valamennyi láncos- vagy rácsos szerkezetű. A Lánchídon pl. hatalmas lánc fut fel a parti horgonykamrából a magas hídpillérre, arról le, majd fel a másikra, s onnan szalad le a túlsóparti horgonykamrába. Erről a láncról acéllemezek: láncszemek lógnak le. Ezek tartják a híd

testét. Az Összekötő Vasúti-híd, a Kossuth-híd rácsszerkezetű: egymást keresztező acélrácsok hálózata. A Margit-híd tartója pillérekre helyezett íves rácsszerkezet. Legérdekesebb a Szabadság-híd: »lánc« nem lánc, hanem egybeszerkesztett rács.

Mi ez a láncos, rácsos és láncos-rácsos vasszerkezet? Ósrégi belső-középkorszaki népi találmány. Ilyen hidakat vertek sok-sok ezer év óta

mandzsu, mongol és kínai földön. A patakok két partján cölöpöt vernek be, azon kötelet vetnek át, a kötél két parti végét lecövekelik, az átvetett kötéltre köteleket függesztenek fel, ezekre erősítik a deszkákat és kész a láncos híd.

Ilyeneket látott és ilyenekről írt az orosz Przevalszkij, a svéd Hedin Sven, a magyar Lóczy Lajos, Cholnoky Jenő, Stein Aurél és Princz Gyula. Ilyeneket láttak az angolok Indiában is. Az angolok ismerték fel először a függőhidak szerkezetének nagyszerűségét s acélból kezdték függőhidakat szerkeszteni. Az első ilyen láncszerkezetű híd az angliai Tweed folyó fölött készült. Ezt látta Széchenyi István. Ennek mintájára építtette meg a budapesti Lánchidat, amely a maga idejében »világcsoda« számba ment.

A régi Magyarországon is ismerte a nép ezt az ősi technikai találmányt. A »faragó molnosok« hidjait a világjáró török utazó, Evlija Cselebi is megdicsérte 1665-ben. A tordai rácsos híd csapokkal összerótt, szög nélkül készült szerkezet volt, mintáját a városligeti Közlekedési Múzeum őrizte. A Fekete Mihály műegyetemi tanár tervezte, 1896-ban megnyitott mai Szabadság-híd a

láncszerkezetet rácsos alapon oldotta meg. Lángeszű megoldását angol, amerikai, francia, dán, svéd, norvég, olasz és német mérnökök választották példaképnek, világgá vite a magyar hidépítő technika hírét.

Borsody Bevillaqua Béla